

درس شانزدهم: وقتی بوعلی، کودک بود

درس هفدهم: کار و تلاش

فصل ششم

علم و عمل

درس شانزدهم

وقتی بوعلی، کودک بود

املا و دانش زبانی

بندهایی را که کلمه‌های زیر در آنها به کار رفته است، بنویسید.

دل خوشی

شوق

حفظ

لطف

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

با توجه به متن درس کلمه‌های خواسته شده را پیدا کنید.

											کلمه‌ای نه حرفی که پنجمین حرف آن «آ» باشد.
											کلمه‌ای هشت حرفی که چهارم و هشتم آن «ی» باشد.
											کلمه‌ای هفت حرفی که حرف اول آن «ح» باشد.
											کلمه‌ای شش حرفی که بین دو قسمت آن «و» باشد.
											کلمه‌ای پنج حرفی که آخر آن «ز» باشد.

در جدول زیر، مانند نمونه، مثال‌هایی از نگاه کردن و خوب دیدن بنویسید.

خوب دیدن	نگاه کردن
دیدن یک شیء خاص مانند ماشین در خیابان	نگاه کردن از پنجره به بیرون

الف) به جمله‌های زیر، توجه کنید.

می‌خواستم بگویم که از این پس، من دیگر توانایی و فرصت ندارم که به حسین چیزی بیاموزم.

ب) هر بیماری و دردی دوره‌ای دارد که باید بگذرد.

کلمه‌ی مشخص شده، یکی دیگر از کلمه‌هایی است که دو جمله را به یکدیگر ربط می‌دهد.

ب) متن زیر را با «که»، «تا»، «و» و «اما» کامل کنید.

نَجّار پیری بود می‌خواست بازنشسته شود. او به کارفرمایش گفت
می‌خواهد ساختن خانه را رها کند از زندگی بی‌دغدغه در کنار خانواده‌اش لذّت
ببرد. کارفرما از اینکه دید کارگر خویش می‌خواهد کار را ترک کند، ناراحت شد. او از نَجّار
پیر خواست به عنوان آخرین کار، تنها یک خانه‌ی دیگر بسازد. نَجّار پیر قبول
کرد؛ کاملاً مشخص بود دلش به این کار راضی نیست. او برای
ساختن این خانه، از مصالح بسیار نامرغوبی استفاده کرد با بی‌حوصلگی به
ساختن خانه ادامه داد.

وقتی کار به پایان رسید، کارفرما برای واریسی خانه آمد. او کلید خانه را به نَجّار داد
گفت: «این خانه متعلق به توست. این هدیه‌ای است از طرف من برای تو».
نَجّار یکه خورد. مایه‌ی تأسّف بود! اگر می‌دانست خانه‌ای برای خودش
می‌سازد، حتماً کارش را به گونه‌ای دیگر انجام می‌داد.

با استفاده از کتاب‌ها و منابع مناسب، درباره‌ی یکی از موضوع‌های زیر تحقیق کنید و به صورت گزارشی بنویسید.

■ پیشگیری از بیماری ■ منابع آب آشامیدنی ■ نقش دانشمندان در زندگی انسان

موضوع:

.....

.....

.....

.....

.....

توجه:

- 🍌 موضوع را انتخاب کنید.
- 🍌 منابع مربوط به آن را شناسایی و تهیه کنید.
- 🍌 اطلاعات مناسب را یادداشت برداری کنید.
- 🍌 یادداشت‌ها را مرتب کنید و در نوشته‌ی خود از آنها استفاده کنید.
- 🍌 منابع مورد استفاده را به طور دقیق، معرفی کنید (نام نویسنده، ناشر، ...)

درس هفدهم

کار و تلاش

املا و واژه‌آموزی

۱ با توجه به متن درس، جدول‌ها را با واژه‌هایی که دارای نشانه‌های زیر هستند، کامل کنید.

ق	غ

ه	ح

ذ	ز

ص	س

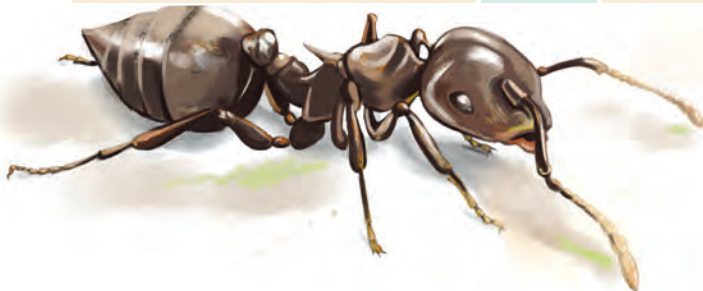
کلمه‌های زیر را مانند نمونه دسته‌بندی کنید: نظر، ناظر، نظارت

تجسّم □ عاقل □ تدبیر □ قناعت □ اجسام □ عقل □ مدبّر □ جسم
 معقول □ تدابیر □ قانع □ مجسّم

↓ ↓ ↓ ↓

مانند نمونه واژه‌های جمله‌های زیر را مرتب کنید.

این بارگران را بیهوده مکش	←	مکش بیهوده این بارگران را
	←	ز مور آموز رسم بردباری
	←	بکوش اندر بهار زندگانی
	←	بخورد در سفره‌ی ما، هر چه خواهی

به کلمه‌های زیر، دقت کنید:

اگر تورا	گرت	راه	ره
----------	-----	-----	----

اکنون شما شکل کامل شده‌ی واژه‌های زیر را بنویسید.

.....	کای	گه
.....	وزان	بُد
.....	بُرُون	کز

در برخی از متن‌ها و شعرها به دلیل آهنگ متن و همچنین زیبایی آن، کلمه‌ها به صورت کوتاه شده (مخفف)، نوشته می‌شوند.

با توجه به متن درس «کار و تلاش» جدول زیر را کامل کنید.

	یک بیت که لحن خبری دارد.
	یک بیت که لحن پرسشی دارد.
	یک بیت که علامت «،» دارد.
	یک بیت که دو جمله با نشانه‌ی ربط «که» به هم متصل شده باشند.

با توجه به آموخته‌های درس، داستان شعر « کار و تلاش » را به نثر ساده، بنویسید.

موضوع:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

توجه:

- در تبدیل کردن شعر به قصه، نکات زیر را، رعایت کنید.
- موضوع اصلی شعر و شخصیت‌های داستان را حفظ کنید؛
- زمان، مکان و رویدادها را بیان کنید؛
- در بیان رویدادها، جزئیات را دقیق بنویسید؛
- برای داستان، شروع و پایان مناسبی بنویسید؛
- از تخیل، برای جذابیت داستان، استفاده کنید؛
- نام مناسبی برای داستان، انتخاب کنید؛
- از نشانه‌های مناسب نگارشی، استفاده کنید.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

خدایا یک نفس آوازا آوازا دلم را زنده کن اعجازا اعجازا

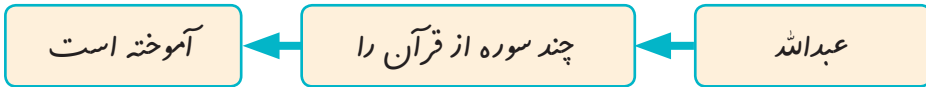
.....

بیا بال و پر ما را بیاموز به قدر یک نفس پرواز! پرواز

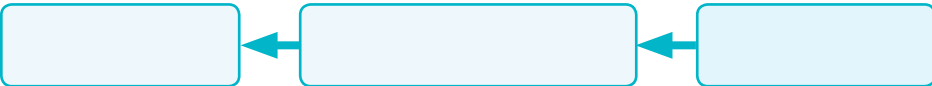
.....

۲ مانند نمونه، نمودار مربوط به هر جمله را رسم کنید.

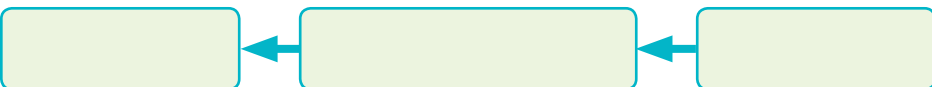
جمله: عبدالله چند سوره از قرآن را آموخته است.

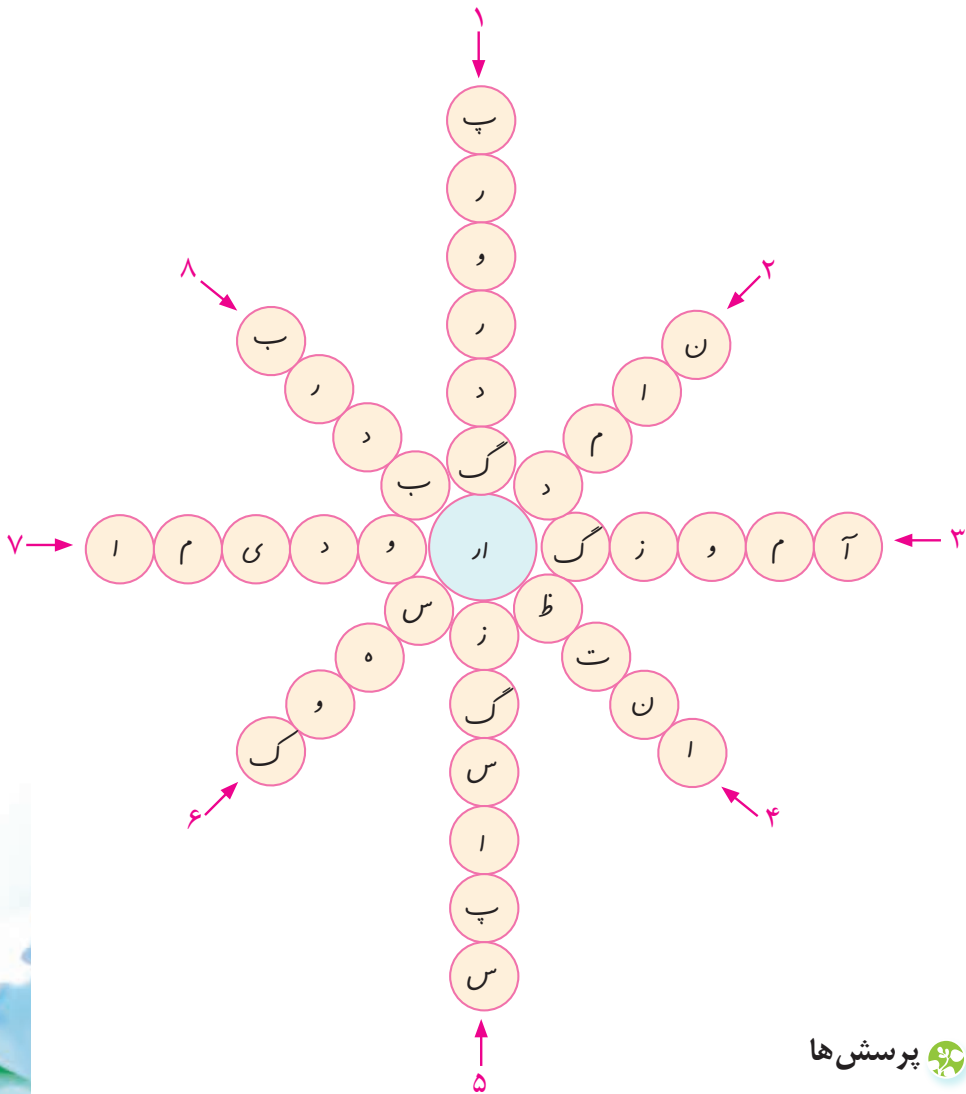
جمله: جوانی آرزوی رفتن به خانه‌ی کعبه را در سر داشت.

جمله: پدر و مادرم شوق آموختن را در من به وجود آوردند.

برای واژه‌های داخل جدول، پرسش‌های مناسب بنویسید.

پرسش‌ها

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

